

EINDVERSLAG van de commissie van rapporteurs voor de ontwerpen van wet houdende:

- a. een interim-regeling voor invaliditeitsrentetrekkers;
- b. enige voorzieningen in verband met de invoering van een interim-regeling voor invaliditeitsrentetrekkers.

De overweging van deze wetsontwerpen in de afdelingen der Kamer heeft geleid tot het volgende.

Zeer vele leden meenden, dat de thans voorgestelde interim-regeling, nadat die tot wet zal zijn verheven, voor de invaliditeitsrentetrekkers een geheel nieuwe periode zal inluiden. Bij een invaliditeit van 66½ tot 80 pct. immers zal aan de betrokkene een toelage van f 3168 per jaar en bij een invaliditeit van 80 tot 100 pct. een toelage van f 3924 per jaar worden verzekerd. De bedragen zijn zodanig, dat het overgrote deel der rentetrekkers geen ondersteuning krachtens de Armenwet meer zal behoeven. Deze leden juichten dit enerzijds toe, maar anderzijds meenden zij toch, dat niet ontkend kan worden, dat de hoogte van de bedoelde bedragen er aanleiding toe kan zijn, dat het aanvaarden van beschuttende arbeid, welke een relatief niet hoge beloning oplevert (f 780 per jaar), in het gedrang zal komen, hetgeen huns inziens sociaal-psychologisch (ledigheid toch is niet bevorderlijk voor de levensvreugde) een keerzijde van de medaille vormt.

Van grotere betekenis achtten dezelfde leden het voorts, dat de toelagen bij het bereiken van de 65-jarige leeftijd ophouden. Gehuwden zijn dan aangewezen op de A.O.W.-uitkering (thans f 2358 per jaar), eventueel vermeerderd met eigen inkomsten en ten slotte in een aantal gevallen aangevuld met de uitkering krachtens de Armenwet. Voor ongetrouwden ligt de situatie nog belangrijk ongunstiger.

Prima facie lijkt de oplossing, dat de A.O.W.-uitkeringen met een aanzienlijk percentage worden verhoogd ten einde te voorkomen, dat de invaliden na hun 65ste jaar wederom ondersteuning krachtens de Armenwet zullen behoeven. De hier aan het woord zijnde leden betwijfelden echter, of een flinke procentuele verhoging (bijv. 40 pct.) van de A.O.W.-uitkering mogelijk zal zijn, omdat de A.O.W. slechts beoogt in een bodempensioen te voorzien, dat tezamen met het daarboven uit te keren bedrijfs- of ondernemingspensioen een redelijk bestaan moet waarborgen. Weliswaar bestaan de bedrijfs- of ondernemingspensioenen nog te kort en is thans een uitkering krachtens de Armenwet nog nodig, maar elk jaar wordt dit beter en over een aantal jaren zal zulk een uitkering niet meer nodig zijn. Deze leden memoreerden in dit verband, dat ter gelegenheid van de openbare beraadslaging in de Tweede Kamer over het ontwerp van wet op de bejaarden oorden de heer Franssen had vermeld (*Handelingen*, blz. 3058, linkerkolom), dat 46 pct. van de bejaarden een inkomen hebben van minder dan f 2790, 57 pct. minder dan f 3800. Deze jaarlijks veranderende situatie maakt het de Minister wel moeilijk een grote procentuele verhoging te bevorderen voor de A.O.W.-rechthebbenden. Immers, voor-

komen moet worden, dat het totaal van de A.O.W.-uitkering en het pensioen boven het regelingsloon uitkomen, dat volgens de voorgestelde interim-regeling f 4900 per jaar is gesteld. Wellicht is een oplossing te vinden in een aflopende procentuele verhoging in dier voege, dat deze per jaar, naarmate de bedrijfs- en ondernemingspensioenen hoger worden, geringer wordt en ten slotte wegvalt.

Vele andere leden verklaarden zich te kunnen verenigen met de onderhavige wetsontwerpen, zoals deze thans na de verbeteringen, welke daarin tijdens de beraadslaging in de Tweede Kamer zijn aangebracht, luiden. Zij stelden een spoedige verbetering van de positie der invaliden, welke onder de werking van de voorgestelde regeling, wet geworden, zullen vallen, op hoge prijs. Zij betreurden het in dit verband, dat het sedert het uitbrengen van een advies van de S.E.R., over de invaliditeitsvoorziening meer dan vijf jaren had geduurd, voordat een regeling van een algemeen karakter was ontworpen en nog meer, dat die regeling een *interim*-regeling zal zijn.

De moeilijkheden, welke deze interim-regeling, wet geworden, zal oproepen, zijn naar het oordeel dezer leden niet te onderschatten. De verschillen in inkomen van degenen die 50 pct. invalide zijn — en dus bijv. nog f 3000 kunnen verdienen doch daarnaast geen aanspraken hebben — en degenen die 80 pct. invalide zijn en circa f 4000 aan uitkering verkrijgen, zullen meer dan vroeger in het oog springen met alle gevolgen van dien. Deze leden zouden de Minister dan ook willen vragen alles in het werk te stellen zo snel mogelijk een definitieve wettelijke regeling voor te bereiden. Naar de mening van deze leden is het ongewenst te dezen het gevraagde S.E.R.-advies inzake de mogelijkheid van een invaliditeitsvoorziening als *volks*-verzekering af te wachten, dan wel een regeling betreffende een algemene arbeidsongeschiktheidsverzekering voor te bereiden. De vragen ter zake van een volksverzekering ook op dit terrein, of van een samenvoegen van alle arbeidsongeschiktheidsverzekeringen in één wet kunnen h.i. beter afzonderlijk worden behandeld, nu de desbetreffende materie voor een behandeling nog niet rijp blijkt te zijn. Nu toch reeds in de thans voorgestelde interim-regeling gegaan is in de richting van een verdeling der invaliden in categorieën, is voor de voorbereiding van een definitieve wet een aansluiting bij het desbetreffende S.E.R.-advies van januari 1957 wellicht het eerst aangewezen. Kan, zo vroegen deze leden, de bewindsman zijn oordeel over het vorenstaande geven en voorts mededelen, binnen welke ter-

mijn de interim-regeling door een wet zonder interim-karakter zal kunnen worden vervangen?

Dezelfde leden brachten voorts in herinnering, dat in het voorlopig verslag der Tweede Kamer (blz. 7, rechterkolom) de aandacht is gevestigd op de uitkering bij ziekte van een G.S.W.-werknemer, die tevens een rentekaart heeft. Bij een uitkering van 80 pct. van het G.S.W.-loon bij ziekte zou de betrokken werknemer minder ontvangen dan de invalide, die niet in G.S.W.-verband te werk gesteld is.

Naar aanleiding hiervan heeft de Minister in de memorie van antwoord (blz. 11, rechterkolom) verklaard, dat dit probleem zich niet voordoet, aangezien — op verzoek van de Staatssecretaris — de uitkering bij ziekte voor de G.S.W.-werknemers is gebracht op 90 pct.

Er zijn echter ook G.S.W.-werknemers die op particuliere werkplaatsen (in G.S.W.-verband) werken. Een aantal van deze particuliere werkplaatsen is op grond van het indelingsbesluit organisatiewet sociale verzekering voor de uitvoering van de Ziekwet aangesloten bij de Bedrijfsvereniging Gezondheid, geestelijke en maatschappelijke belangen. Deze bedrijfsvereniging verleent, naar deze leden hadden vernomen — ook aan G.S.W.-werknemers — nog steeds 80 pct. uitkering bij ziekte. Het uitkeringspercentage is daar dus niet verhoogd en het vorenbedoelde probleem zal zich dus te dien aanzien na de totstandkoming der wet wel voordoen.

Is, zo vroegen deze leden in dit verband, de Minister, dan wel de Staatssecretaris voornemens bij de bedoelde bedrijfsvereniging ook een verzoek in te dienen het uitkeringspercentage tot 90 te verhogen?

Vertrouwende, dat de Minister bereid zal zijn op het vorenstaande vóór de openbare beraadslaging over dit wetsontwerp bescheid te geven, acht de commissie van rapporteurs die beraadslaging daarmee voldoende voorbereid.

Vastgesteld 12 december 1962.

VAN DE VLIET

VOS

DE GAAY FORTMAN (*voorzitter*)

VAN BRUGGEN

VAN LIESHOUT.